

DOI: 10.53120/czst.2024.223-225

„Częstochowskie
Studia Teologiczne”
51 (2024), s. 223-225
ISSN: 0137-4087

Ks. Adam Młynarczyk

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego - Warszawa

mlynarczyk@mailplus.pl

ORCID: 0000-0003-1303-1036

Submitted: 03.09.2024; accepted: 23.09.2024.

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji naukowej „Synodalność – Szansa czy zagrożenie dla Kościoła”, Łódź, 23.05.2024 r.

Od pewnego czasu pojęcie synodalności stanowi zagadnienie żywo poruszane w obszarze nauk teologicznych i kanoniczno-prawnych. W spektrum refleksji nad tą tematyką wpisała się również konferencja naukowa „Synodalność – Szansa czy zagrożenie dla Kościoła” zorganizowana 23 maja 2024 roku przez Ogólnopolskie Seminarium dla Starszych Kandydatów do Świeceń w Łodzi.

Konferencję otworzył i powitał gości ks. dr hab. Sławomir Szczyrba, Rektor tegoż seminarium. Zaraz po nim zabrał głos J. Em. Grzegorz kard. Ryś, Metropolita Łódzki. Nawiązując do tematyki spotkania stwierdził, że dla Kościoła zagrożeniem jest brak synodalności, zaś sam Synod stanowi lekarstwo na wszystkie zagrożenia, które w Kościele się rodzą. Kardynał oparł tę tezę na opisie Kościoła, który znajduje się w Dziejach Apostolskich.

Pierwszy blok referatów rozpoczęło przedłożenie ks. dra Jozefa Morawy, ojca duchownego Seminarium dla Starszych Kandydatów do Świeceń noszący tytuł „Zbawienie w języku synodalnej drogi Kościoła”. Prelegent jako tło dla swoich rozważań przedstawił zjawisko sekularyzacji języka teologii. Następnie ukazał, że głównym zadaniem Kościoła jest nieść zbawienie, które dokonało się w Chrystusie. Jako kategorie, w których można ukazać zbawienie ks. Morawa wskazał „prawdę”, „pokój”, „wolność”, „odpuszczenie grzechów” oraz „jedność”. Konkluzją wywodu była zachęta, aby uczyć się na nowo mówić o zbawieniu, i przez to wypełniać misję Chrystusa.

Drugim prelegentem był ks. Adam Młynarczyk, prezbiter Archidiecezji Częstochowskiej i student prawa kanonicznego na warszawskim UKSW. Jego referat nosił tytuł „Czy Synod to demokratyzacja Kościoła? Kilka uwag na kanwie medialnej krytyki Synodu”. Punktem wyjścia dla referatu było kilka internetowych artykułów, których analiza pozwoliła wskazać na pewne argumenty, które pojawiały się jako zarzuty wobec instytucji synodu. Następnie mówca odniósł się do pojęcia demokracji, ukazując ją na tle społecznej nauki Kościoła. Wreszcie, w oparciu o kanonicznoprawne uwarunkowania instytucji synodu dokonana została konstatacja, iż nie może on stanowić demokratyzacji Kościoła, lecz jest płaszczyzną konfrontacji poglądów i przez to służy pomocą w sprawowaniu Najwyższej Władzy w Kościele.

Ks. prof. dr hab. Andrzej Draguła w przedłożeniu „Kościół, czyli doskonałość powołań” odwołał się do przedmówcy, wskazując, iż poprzedni referat odnosił się do władzy rządzenia w Kościele, zaś jego przedłożenie będzie oscylować w tematyce władzy nauczania i uświęcania. Punktem wyjścia dla tej refleksji stały się zmiany w prawie kanonicznym dokonane przez papieża, mianowicie wprowadzenie posługi katechisty oraz dopuszczenie kobiet do funkcji lektora i akolity. Ks. Draguła przedstawił teologiczne umocowanie tych posług w kapłaństwie wspólnym wszystkich wiernych, odwołując się przede wszystkim do magisterium papieża Franciszka.

Ostatnim prelegentem w pierwszej sesji był prof. dr hab. Aleksander Bańka. Jego referat nosił tytuł „Synodalność jako styl bycia w Kościele”. Mówca stwierdził, w nawiązaniu do tezy ks. prof. Grzegorza Strzelczyka, że ustrój Kościoła tym lepiej będzie hierarchiczny, im bardziej będzie synodalny, co ma oznaczać, że konieczna jest umiejętność rozłożenia akcentów pomiędzy synodalnością a hierarchicznością w strukturze wspólnoty wierzących.

Po tym referacie nastąpiła dyskusja, a następnie przerwa kawowa, która umożliwiła prelegentom i uczestnikom indywidualne dyskusje w mniejszych grupach.

Druga sesja rozpoczęła się referatem s. prof. Joanny Nowińskiej „Kościół w Dziejach Apostolskich – dynamika wspólnej drogi”. W swoim przedłożeniu siostra przedstawiła analizę wielu wydarzeń z życia wczesnego Kościoła opisanych na kartach Dziejów Apostolskich, które ukazują dynamikę życia członków Ludu Bożego.

Kolejnym prelegentem był dr Zbigniew Nosowski, redaktor naczelny kwartalnika „Więź”. Jego wystąpienie miało tytuł „Dlaczego to źle, że zajmujemy się synodalnością i dlaczego trzeba to robić”. Według mówcy, zajmowanie się synodalnością jest nieczytelne dla ludzi spoza Kościoła, co implikuje to, że w Kościele jest jakiś problem w skuteczności działania. Zajęcie się synodalnością jest jednak konieczna, by znaleźć odpowiedzi na pytanie o to, co zrobić, by tę sytuację zmie-

nić. Zajęcie się synodalnością, jak zaznacza dr Nosowski, prowokuje do zajęcia się kwestiami podstawowymi, co jest konieczne w dobie zmiany epoki. Nie jest jednak wystarczające, ponieważ potrzebna jest również o zasadności Kościoła.

Następnie głos zabrał ks. Bartosz Rajewski. Przedstawił referat „Parafia bez kościoła, proboszcz bez plebanii. Wspólnota jako work in progress”. Punktem wyjścia jego wywodu było zagadnienie koncepcji kapłaństwa. Na tym tle prelegent przedstawił charakterystykę londyńskiej parafii w Kensington, w której posługuje.

Przedostatnim prelegentem był ks. dr Przemysław Sawa. W swoim referacie najpierw przedstawił spojrzenie na synodalność w Kościołach: prawosławnych, starokatolickich, protestanckich i anglikańskich. Spojrzenie na każdą ze wspólnot eklezjalnych ubogacone zostało refleksją, czym w Kościele katolickim my możemy się zainspirować.

Jako ostatni zabrał głos ks. Radosław Rakowski, występując z referatem „Synodalność parafii w bloku na Łacinie w Poznaniu”. Na początku prelegent nakreślił kontekst powstania parafii, w której podejmuje posługę duszpasterską. Następnie opisał charakterystykę działalności duszpasterskiej dokonującej się w tej wspólnocie, podkreślając synodalny wymiar jej funkcjonowania.

Warto nadmienić, że nagrania poszczególnych przedłożeń są zamieszczone na kanale Archidiecezji Łódzkiej na platformie YouTube, co pozwala powracać do treści wygłoszonych podczas omawianej Konferencji.